گزارش ۲

بهناز قاسمی

قیمت ۸۵ هزار تومانی گندم روی میز تصمیم قرار گرفت

مرکز پژوهش‌های اقتصادی وزارت جهاد کشاورزی قیمت ۸۵ هزار تومان بابت خرید هر کیلو گندم تولید داخلی را پیشنهاد کرده، اما دولت بر نرخ ۶۰هزار تومانی اصرار دارد

پیش‌بینی وقوع پدیده ال‌نینو در پاییز امسال و بارندگی مناسب، نقش بسیار مؤثری بر افزایش تولید محصولات کشاورزی، به‌ویژه گندم و نهاده‌های دامی دارد. متأسفانه دولت مانند سال‌های گذشته، با تعلل در اعلام نرخ خرید تضمینی گندم برای سال زراعی آتی، این فرصت طلایی را از دست داده است. ۲۰ روز از آغاز سال زراعی گذشته و بر اساس آمار بنیاد گندمکاران، ۱۰ تا ۳۰ درصد طلب گندمکاران هنوز پرداخت نشده و انواع کود به‌ویژه کود فسفاته، از یک میلیون و ۵۰۰ هزار تومان به ۸میلیون تومان در هر کیسه رسیده که نیاز به نقدینگی را چند برابر می‌کند. به گفته رئیس بنیاد گندمکاران، اخیراً در جلسه شورای قیمت‌گذاری، دولت بر نرخ ۶۰ هزار تومانی هر کیلوگرم گندم تأکید داشته که مورد پذیرش نمایندگان بخش کشاورزی قرار نگرفته و جلسه بدون نتیجه پایان یافته است.

بازار گندم ایران در آستانه سال ۱۴۰۶ با مجموعه‌ای از تصمیمات به‌هم‌پیوسته روبه‌رو است که هرگونه تأخیر یا خطای سیاستی در یکی از آنها می‌تواند به سرعت به بخش‌های دیگر زنجیره گندم، آرد و نان منتقل شود.

نتایج حاصل از «شبیه‌ساز جامع بازار گندم، آرد و نان دانشگاه تربیت مدرس» نشان می‌دهد که سه مسئله باید از هم‌اکنون در مرکز توجه سیاست‌گذار قرار گیرد: ضرورت اعلام هرچه سریع‌تر نرخ خرید تضمینی گندم، وجود محدودیت عملی در خرید بیش از حدود ۹/۵ میلیون تن گندم در سال ۱۴۰۶ و عبور بار مالی دولت در این بازار از مرز هزار همت. کنار هم قرار گرفتن این سه نتیجه نشان می‌دهد که سیاست گندم در سال آینده را نمی‌توان صرفاً با تعیین یک نرخ خرید مدیریت کرد؛ مسئله اصلی، طراحی یک بسته منسجم قیمتی، مالی و اجرایی برای کل زنجیره است.

■ تأخیر در پرداخت، قدرت خرید را کاهش می‌دهد

پیام اصلی دانشگاه مبتنی بر شبیه‌سازی یکپارچه بازار گندم برای سیاست‌گذار روشن است، تأخیر در پرداخت مطالبات گندمکاران باید به‌عنوان بخشی از مسئله قیمت‌گذاری دیده شود. در اقتصادی با تورم بالا، قیمت تضمینی اسمی لزوماً همان قیمت تضمینی مؤثر نیست. اگر کشاورز محصول خود را امروز تحویل دهد، اما بهای آن را چند ماه بعد دریافت کند، ارزش واقعی مبلغ دریافتی کاهش می‌یابد. به بیان دیگر، نرخ مؤثر خرید تضمینی تابعی از نرخ اسمی، مدت تأخیر در پرداخت و نرخ تورم در فاصله تحویل تا تسویه است. هرچه فاصله پرداخت طولانی‌تر و تورم بالاتر باشد، شکاف میان نرخ اسمی و نرخ مؤثر بیشتر خواهد شد.

بنابراین اعلام یک نرخ ظاهراً بالا در صورتی که با پرداخت به‌موقع همراه نباشد، می‌تواند در عمل حمایتی بسیار کمتر از آنچه در ارقام رسمی دیده می‌شود برای کشاورز ایجاد کند.

■ دولت نرخ ۸۵ هزار تومانی کشاورزان را رد کرد

به‌رغم تأکیدات جامعه علمی کشور و نخبگان بخش کشاورزی بر تغییر رویکرد دولت در تعیین نرخ خرید تضمینی محصولات استراتژیک، به‌ویژه گندم با گذشت ۲۰ روز نرخ خرید گندم هنوز مشخص نشده است.

سال گذشته این نرخ ۴۹ هزار و ۶۰۰ تومان تعیین شد که از فروردین امسال به گندمکاران پرداخت شد، اما دولت همچنان ۱۰ تا ۳۰ درصد طلب کشاورزان را پرداخت نکرده است و برای نرخ سال آتی در حال چانه‌زنی است.

رئیس بنیاد ملی گندمکاران با اظهار نگرانی نسبت به تأخیر در اعلام نرخ تضمینی گندم می‌گوید: اگر سردرگمی و بلاتکلیفی در نرخ‌گذاری ادامه یابد، با توجه به عدم آماده بودن زیرساخت‌های تولید و هشدارهای هواشناسی در مورد بارندگی‌ها و بارش‌های پاییزه نگرانیم که نتوانیم به موقع کشت را انجام دهیم و دچار مشکلاتی در تولید گندم شویم.

عطاءالله هاشمی در گفت‌وگو با ایرنا با یادآوری اینکه قیمت‌گذاری گندم و محصولات اساسی در شورای قیمت‌گذاری است، می‌افزاید: سه نماینده شامل وزیران امور اقتصادی و دارایی و وزیر جهاد کشاورزی و همچنین رئیس سازمان برنامه و بودجه به همراه شش نفر از تشکل‌ها و خبرگان کشاورزی بخش در این شورا عضویت دارند.

وی می‌گوید: به نظر می‌رسد بدون توجه به شرایط جنگی کشور و نیاز به خودکفایی در تولید گندم، دولت قصد دارد گندم را با قیمتی پایین‌تر از ارزیابی آن خریداری و سپس از طریق شرکت بازرگانی دولتی وارد چرخه تأمین‌کننده آرد نانوایی‌ها کند.

هاشمی با اشاره به جلسه روز سه‌شنبه شورای قیمت‌گذاری گندم می‌افزاید: دولت بر نرخ ۶۰ هزار تومانی بابت هر کیلوگرم گندم اصرار می‌کند که مورد پذیرش نمایندگان بخش کشاورزی قرار نگرفت و جلسه بدون نتیجه پایان یافت.

■ واردات ۳۵۵ دلاری دولت

بنیاد ملی گندمکاران خاطرنشان می‌کند: گزارش‌ها نشان می‌دهد دولت بابت واردات هر تن گندم ۳۵۵ دلار پرداخت می‌کند که با نرخ فعلی ارز، هر کیلو واردات گندم برای دولت بیش از ۹۵ هزار تومان هزینه داشته است، در حالی که دولت اکنون نرخ گندم را برای ۹ ماه آینده تعیین می‌کند.

وی می‌افزاید: این در حالی است که مرکز پژوهش‌های اقتصادی وزارت جهاد کشاورزی قیمت ۸۵ هزار تومان بابت خرید هر کیلو گندم تولید داخلی را پیشنهاد کرده است.

هاشمی خواستار تسریع در قیمت‌گذاری گندم با توجه به آغاز سال زراعی شده و می‌گوید: فصل زراعی استان‌های شمال غرب کشور از یک ماه پیش آغاز شده و آمارهای اولیه از کاهش ۱۵ تا ۲۰درصدی سطح زیر کشت گندم نسبت به مدت مشابه سال گذشته حکایت دارد.

رئیس بنیاد ملی گندمکاران می‌افزاید: در صورت اصرار دولت برای تعیین قیمت پایین برای خرید تضمینی گندم، با کاهش سطح زیر کشت این محصول روبه‌رو خواهیم شد و دولت ناچار خواهد شد بخشی از نیاز گندم را از محل واردات تأمین کند.

■ کود فسفاته کمیاب شد

همچنین حاج قدم بوربور، رئیس بنیاد ملی گندم استان تهران و نایب‌رئیس بنیاد ملی گندم کشور با اشاره به آغاز سال زراعی جدید و عدم پرداخت بخشی از پول گندمکاران از سوی دولت می‌گوید: سال زراعی ۱۴۰۶-۱۴۰۵ آغاز شده، ولی هنوز زیرساخت کشت پاییزه مشخص نشده است، علاوه بر این قیمت خرید تضمینی گندم، جو و کلزا برای سال زراعی جدید مشخص نشده، زیرا شورای قیمت‌گذاری هنوز به نتیجه نرسیده است.

بوربور به افزایش قیمت چند برابری نهاده‌های تولید از جمله کود اشاره کرده و می‌افزاید: قیمت هر کیسه کود شیمیایی از یک میلیون و ۵۰۰هزار تومان به ۸ میلیون در کیسه رسیده که نیاز به نقدینگی را چند برابر می‌کند. از طرفی، کود فسفاته اصلاً موجود نیست و کود پتاسه و ازته هم با قیمت بالا موجود است.

وی تأکید می‌کند: با توجه به قیمت بالای کود، کارگزاران توزیع کود هم با مشکلات نقدینگی روبه‌رو شده‌اند. به همین دلیل، مشکلات زیرساختی کشت پاییزه هنوز ادامه دارد.

گزارش یک

بهناز قاسمی

شارژ ماهانه «کیف پول ایران» کارمندان آغاز شد

پول توجیبی کارمندان تضمین می‌شود

کیف پول ایران در شرایط اختلال اینترنت و هک شبکه بانکی از مسیر کد دستوری قابل دسترس است و کاربران امکان مشاهده موجودی، شارژ کیف پول، انتقال وجه و خرید از فروشگاه‌های طرف قرارداد را با آن دارند

«کیف پول ایرانی» یک ابزار پرداخت الکترونیکی است که قرار است برای کارکنان دستگاه‌های اجرایی کشور (وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها و نهادهای دولتی) فعال شود. این نوع ابزارها معمولاً به کاربر اجازه می‌دهند بدون نیاز مستقیم به کارت بانکی فیزیکی، پرداخت‌های روزمره خود را از طریق یک حساب دیجیتالی روی گوشی انجام دهد. به گفته سازمان اداری و استخدامی کشور قرار است با رضایت کاربر، ماهانه حدود یک میلیون تومان به این کیف پول منتقل شود. تعبیر «واریز یک میلیون تومان به کیف پول کارکنان» ممکن است این تصور را ایجاد کند که دولت مزیت رفاهی تازه‌ای تعریف کرده است؛ حال آنکه متن مصوبه دولت، از تغییر مسیر پرداخت بخشی از کمک‌های رفاهی موجود سخن گوید، نه ایجاد یک پرداخت جدید.

کیف پول ایران پس از چند ماه فعالیت محدود، با یک تصمیم دولتی وارد مرحله تازه‌ای شده است. براساس تصویب‌نامه شماره ۶۷۸۵۰ مورخ ۲۱ شهریور ۱۴۰۵ هیئت وزیران، دستگاه‌های مشمول باید با رضایت کارکنان، ماهانه دست‌کم یک میلیون تومان از کمک‌های رفاهی آنان را در این کیف پول شارژ کنند. سقف این پرداخت نیز تابع ضوابط اجرایی قوانین بودجه سنواتی خواهد بود. بنابراین عدد یک میلیون تومان کف پرداخت است و نمی‌توان آن را مبلغ ثابت یا مزایای تازه‌ای برای همه کارکنان دانست. کارت مترو، کارت اتوبوس و کارت سوخت ابزارهایی است که تحت عنوان کیف پول الکترونیک (کیپا)، بانک مرکزی در سال‌های گذشته برای پرداخت‌های خرد و روزمره طراحی کرده است. مزیت اصلی این کارت‌ها، سرعت بالا و عدم نیاز دائمی به اتصال اینترنتی برای هر تراکنش است. کیف پول ایرانی به‌احتمال زیاد در همین خانواده از ابزارهای پرداخت قرار می‌گیرد، یعنی جایگزین یا مکمل شیوه‌های فعلی پرداخت حقوق و مزایا برای کارمندان دولت است. کنشگران معتقدند، کیف پول الکترونیکی در ایران سابقه‌ای طولانی‌تر از «کیف پول ایران» دارد، اما هیچ‌یک از تجربه‌های پیشین نتوانسته‌اند جایگاه کارت بانکی را در پرداخت‌های روزمره به‌طور جدی به چالش بکشند. شبکه گسترده کارت‌خوان، دسترسی مستقیم به موجودی حساب و نبود نیاز به شارژ قبلی باعث شده است کاربر ایرانی دلیل روشنی برای انتقال پول از حساب بانکی به یک کیف پول جداگانه نداشته باشد. همچنین بخش دیگری از مصوبه دولت به سازمان هدفمندسازی یارانه‌ها اجازه می‌دهد برای واریز بخشی از یارانه نقدی سرپرستان خانوار به کیف پول ایران اقدام کند. به عبارت دیگر، مصوبه هیئت وزیران در عمل می‌کوشد، به‌جای آنکه کاربر ابتدا کیف پول را انتخاب و سپس آن را شارژ کند، بخشی از پرداخت‌های دولت مستقیماً به موجودی کیف پول تبدیل شود. معنای مهم‌تر مصوبه آن است که دولت می‌خواهد به‌جای انتظار برای استقبال خودجوش کاربران، با هدایت بخشی از پرداخت‌های عمومی، برای کیف پول تازه‌تأسیس بانک مرکزی تقاضای اولیه ایجاد کند. به این ترتیب، دولت همزمان نقش تأمین‌کننده منابع، ایجادکننده تقاضا و یکی از محرک‌های پذیرش این ابزار را برعهده می‌گیرد.

■ اجرای آزمایشی کیف پول ایران

در این خصوص رئیس سازمان اداری و استخدامی از اجرای آزمایشی واریز کمک‌های رفاهی کارمندان دولت به کیف پول ایران خبر داد و گفت: با آماده‌شدن زیرساخت فنی بانک مرکزی و اعلام آمادگی دو وزارتخانه ارتباطات و کشور این طرح در آستانه اجرا قرار گرفته است. علی‌اکبر حدادی هرندی افزود: کیف پول ایران ابزار پرداختی بر بستر کدهای دستوری است که با شماره‌گیری #98* می‌توان از آن استفاده کرد. وی تأکید کرد: این ابزار پرداخت در شرایط اختلال اینترنت و هک شبکه بانکی نیز از مسیر کد دستوری قابل دسترس است و کاربران امکان مشاهده موجودی، شارژ کیف پول، انتقال وجه و خرید از فروشگاه‌های طرف قرارداد را با آن دارند.

■ پرداخت تازه‌ای در کار نیست

تعبیر «واریز یک میلیون تومان به کیف پول کارکنان» ممکن است این تصور را ایجاد کند که دولت مزیت رفاهی تازه‌ای تعریف کرده است؛ حال آنکه متن مصوبه از تغییر مسیر پرداخت بخشی از کمک‌های رفاهی موجود سخن می‌گوید، نه ایجاد یک پرداخت جدید. رضایت کارکنان نیز در مصوبه تصریح شده است. در نتیجه، دست‌کم براساس متن فعلی، دستگاه اجرایی نمی‌تواند بدون رضایت فرد، بخشی از رفاهیات او را به کیف پول منتقل کند. با این حال، هنوز مشخص نیست رضایت چگونه دریافت می‌شود، امکان لغو آن در چه زمانی وجود دارد و اگر کارمند استفاده از کیف پول را نپذیرد، کمک رفاهی او از چه مسیری پرداخت خواهد شد.

■ اجرای مصوبه به همکاری چند نهاد وابسته است

اجرای این تصمیم تنها برعهده بانک مرکزی نیست. سازمان اداری و استخدامی، سازمان برنامه‌وبودجه و خزانه‌داری کل کشور باید ترتیبات تأمین و تخصیص منابع، درخواست وجه، واریز منابع به حساب اعلامی بانک مرکزی و ارسال فهرست مشمولان را فراهم کنند. برای اجرای پرداخت، اطلاعاتی شامل کد ملی، شماره تلفن همراه متعلق به فرد و مبلغ تخصیص‌یافته در اختیار بانک مرکزی قرار خواهد گرفت. مصوبه برای فراهم کردن ترتیبات اجرایی، مهلتی حداکثر یک‌ماهه تعیین کرده است. پس از دریافت منابع و اطلاعات، بانک مرکزی باید کیف پول کارکنان دستگاه متقاضی را ایجاد یا به‌روزرسانی و موجودی آن را شارژ کند. بنابراین ابلاغ مصوبه به‌معنای شارژ فوری کیف پول همه کارکنان نیست و آغاز پرداخت در هر دستگاه به تکمیل زنجیره تبادل اطلاعات و تأمین منابع وابسته خواهد بود. براساس توضیحات منتشرشده از سوی مدیرعامل شاپرک، سقف موجودی کیف پول ایران ۱۵میلیون تومان و سقف هر تراکنش ۵میلیون تومان تعیین شده است. نگهداری وجوه نزد بانک مرکزی و تسویه روزانه پذیرندگان نیز بخشی از ساختار اعلام‌شده این طرح است.

> تعبیر «واریز یک میلیون تومان به کیف پول کارکنان» ممکن است این تصور را ایجاد کند که دولت مزیت رفاهی تازه‌ای تعریف کرده، در حالی که قرار است، بخشی از کمک‌های رفاهی به این کیف پول منتقل شود

نقش پررنگ انگلیس در اقتصاد عمان

نکته

هادی اسماعیلی

انگلیس بیش از ۵۰ درصد سرمایه‌گذاری خارجی عمان را در اختیار دارد. حجم تبادلات اقتصادی دو کشور، نشان‌دهنده عمق نفوذ سیاسی و امنیتی انگلیس بر سیاست‌های کلان عمان است و ضرورت دارد این موضوع در سیاست خارجی ایران در قبال عمان لحاظ شود.

نفوذ انگلیس در عمان در حوزه نظامی و امنیتی سابقه‌ای چند دهه‌ای دارد. علاوه بر این در حوزه اقتصادی نیز این نفوذ را می‌توان مشاهده کرد. مهم‌ترین شاخص در این زمینه، حجم سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی انگلیس در عمان است. براساس آمار رسمی وزارت خارجه عمان که در آوریل ۲۰۲۶ منتشر شده، مجموع سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی در عمان در پایان سال ۲۰۲۵ به حدود ۸۱/۶میلیارد دلار رسیده است؛ رقمی که نسبت به سال قبل ۸/۱درصد رشد داشته است. در میان تمام کشورهای سرمایه‌گذار، انگلیس با حدود ۴۲/۷ میلیارد دلار در رتبه نخست قرار گرفته و به‌تنهایی ۵۲ درصد کل سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی (FDI) عمان را در اختیار داشته است. پس از انگلیس، امریکا با حدود ۲۲ میلیارد دلار در رتبه دوم قرار دارد، یعنی حجم سرمایه‌گذاری انگلیس تقریباً دو برابر سرمایه‌گذاری امریکا در عمان بوده است. بنابراین بیش از نیمی از سرمایه خارجی وارد شده به اقتصاد عمان به سرمایه‌گذاران انگلیسی مرتبط بوده است.

به بیان دیگر، در ساختار سرمایه‌گذاری خارجی عمان، انگلیس صرفاً یکی از شرکای اقتصادی مسقط نیست، بلکه بزرگ‌ترین منبع تأمین سرمایه خارجی این کشور محسوب می‌شود. البته بخش مهمی از سرمایه‌گذاری خارجی در عمان به صنعت نفت و گاز مربوط می‌شود. طبق آمار عمان، در پایان ۲۰۲۵ حدود ۸۰درصد کل سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی کشور در بخش استخراج نفت و گاز متمرکز بوده است. از این‌رو، وزن بالای سرمایه انگلیس در اقتصاد عمان را باید در پیوند با ساختار انرژی این کشور نیز دید؛ بخشی که برای اقتصاد عمان، درآمدهای دولت و جایگاه این کشور در بازار انرژی اهمیت بنیادین دارد. از سوی دیگر، رابطه اقتصادی لندن و مسقط تنها به سرمایه‌گذاری محدود نیست. تجارت دو کشور نیز در سال‌های اخیر در سطح قابل توجهی قرار داشته است. براساس جدیدترین آمار منتشر شده از سوی دولت انگلیس، در سال ۲۰۲۵ ارزش تجارت دوجانبه کالا و خدمات میان دو کشور حدود ۲/۴میلیارد دلار بوده است. صادرات انگلیس به عمان حدود ۱/۷۴میلیارد دلار و واردات انگلیس از عمان حدود ۷۱۵ میلیون دلار بوده است. بنابراین تراز تجارت دوجانبه نیز به شکل محسوسی به نفع انگلیس بوده و صادرات انگلیس به عمان بیش از دو برابر واردات آن از عمان بوده است. در یک سال منتهی به سه ماهه نخست ۲۰۲۶، ارزش صادرات مولدهای صنعتی انگلیس به عمان حدود ۱۸۸میلیون دلار، ماشین‌آلات صنعتی حدود ۸۰/۵ میلیون دلار، خودرو حدود ۳۸/۱میلیون دلار، تجهیزات علمی حدود ۳۰/۹ میلیون دلار و کالاهای الکتریکی حدود ۲۸/۶میلیون دلار را تشکیل داده‌اند. این ساختار نشان می‌دهد که بخشی از رابطه اقتصادی دو کشور در قالب فروش تجهیزات صنعتی، سرمایه‌ای و فناوری‌های مورد نیاز اقتصاد عمان شکل گرفته است.

نکته مهم‌تر، تلاش دو کشور برای تبدیل این روابط تجاری به یک چارچوب بلندمدت سرمایه‌گذاری است. در سال ۲۰۲۲، لندن و مسقط «مشارکت سرمایه‌گذاری حاکمیتی» را راه‌اندازی کردند؛ سازوکاری میان «دفتر سرمایه‌گذاری دولت انگلیس» و «سازمان سرمایه‌گذاری عمان» که هدف آن افزایش سرمایه‌گذاری‌های با ارزش بالا در دو کشور، از جمله در حوزه‌هایی مانند انرژی پاک و فناوری، اعلام شده است. علاوه بر این انگلیس و شورای همکاری خلیج‌فارس در ماه مه ۲۰۲۶ بر سر یک توافق تجارت آزاد به توافق رسیدند، توافقی که عمان نیز یکی از اعضای آن است. دولت انگلیس ارزش تجارت خود با کشورهای شورای همکاری را حدود ۷۰میلیارد دلار در سال ۲۰۲۵ اعلام کرده و بر این باور است که توافق جدید می‌تواند در بلندمدت تجارت دوجانبه انگلیس و کشورهای شورای همکاری را افزایش دهد. از این منظر، اقتصاد یکی از مهم‌ترین حلقه‌های اتصال عمان به انگلیس است؛ حلقه‌ای که در کنار همکاری‌های دفاعی، حضور لجستیکی انگلیس در بندر دُقم و مناسبات سیاسی یک شبکه چندلایه از وابستگی و پیوند منافع ایجاد کرده است. وقتی عمان بیش از نیمی از سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی خود را از یک شریک اقتصادی دریافت می‌کند و همان شریک در حوزه‌های انرژی، زیرساخت، خدمات، فناوری و تجارت و حتی بخش امنیت و نظامی نیز حضور گسترده دارد، طبیعی است که منافع اقتصادی عمان با منافع سرمایه‌گذاران و دولت انگلیس پیوند عمیقی پیدا کند. همچنین نشان از عمق پیوند ساختاری میان دو کشور است. بنابراین برای شناخت جهت‌گیری‌های راهبردی مسقط، صرفاً توجه به مناسبات سیاسی و دیپلماتیک کافی نیست، بلکه نقشه سرمایه‌گذاری و منافع اقتصادی نیز نشان می‌دهد که بخش قابل توجهی از منافع بلندمدت اقتصاد عمان با سرمایه و حضور اقتصادی انگلیس گره خورده است. به همین دلیل، در تحلیل رفتار منطقه‌ای عمان، اقتصاد را نمی‌توان از سیاست خارجی و امنیت جدا کرد. عمان در بسیاری از پرونده‌های راهبردی منطقه، به‌ویژه در حوزه امنیت دریایی و تنگه هرمز، در محیطی فعالیت می‌کند که منافع آن با انگلیس همپوشانی گسترده‌ای دارد. از این‌رو، ضرورت دارد در سیاست خارجی ایران در قبال عمان، این موضوع به‌عنوان یک متغیر راهبردی در محاسبات لحاظ شود.

افزایش نرخ بهره هم به داد تورم امریکا نرسید

گزارش ۳

نرگس گودرزی

تداوم جنگ امریکا علیه ایران و مدیریت هوشمند کشورمان در تنگه هرمز و به تبع آن محدود شدن جریان نفت و گازوئیل، وضعیت اقتصاد امریکا را متلاطم کرده و اثر تمامی حربه‌ها برای مدیریت این شرایط را خنثی کرده است. گزارش‌ها نشان می‌دهد با اینکه دولت ترامپ نرخ بهره را افزایش داد تا تورم را کنترل کند، اما فشار قیمت نفت باز هم این شاخص را صعودی کرد.

پس از افزایش نرخ بهره در آخرین نشست فدرال رزرو، پیش‌بینی‌ها درباره افزایش نرخ تورم کاهش یافته بود. با این حال، تثبیت قیمت نفت فیزیکی در سطوح بالاتر از ۱۳۰ دلار، معادلات اقتصادی را تغییر داد و فشار ناشی از افزایش هزینه‌ها نرخ تورم سالانه امریکا را به ۳/۷ درصد رسانده است. این در حالی است که تورم پیش از این روندی نزولی را طی کرده و در محدوده ۳/۴ درصد تثبیت شده بود اما بار دیگر به مسیر صعودی بازگشت.

■ سبقت تورم امریکا از پیش‌بینی‌های فدرال رزرو

فدرال رزرو امریکا، به‌عنوان نهاد اصلی سیاست‌گذاری پولی این کشور، اهدافی را برای تورم تعیین کرد و بر این اساس هدف‌گذاری شد که اگر تورم از پیش‌بینی‌ها سبقت بگیرد، نرخ بهره برای مدیریت تورم افزایش پیدا کند. با تداوم جنگ و محدودیت رفت و آمد در تنگه هرمز، حالا گزارش‌ها نشان می‌دهد تورم مصرف‌کننده به ۳/۷درصد رسیده که تقریباً دو برابر بالاتر از هدف بانک مرکزی امریکاست. همچنین تورم تولیدکننده نیز به ۶/۳ درصد رسیده که سه برابر بالاتر از هدف فدرال رزرو است. مهم‌ترین دلیل این افزایش تورم، جنگ علیه ایران و محدودیت عبور گازوئیل و دیزل از تنگه هرمز است. در واقع بسیاری از کالاهایی که ساخته می‌شوند، بیش از اینکه به نفت خام نیاز داشته باشند نیاز زیادی به گازوئیل و دیزل دارند. به همین دلیل، تورم مصرف‌کننده و تولیدکننده بالاتر از هدف فدرال رزرو رفت. بانک مرکزی امریکا پیش از این اعلام کرده بود که در صورت عبور تورم از اهداف تعیین شده، نرخ بهره افزایش پیدا می‌کند، اما همین سیاست یک چاقوی دو لبه است و همانطور که می‌تواند تورم را کنترل کند همانطور نیز می‌تواند منجر به سقوط بازار سهام شود. در واقع در این شرایط شرکت‌ها نمی‌توانند وامی بگیرند تا کالای بهتری تولید کنند.

■ ۴۰۰ میلیارد دلار از بورس امریکا فرار کرد

افزایش مجدد تورم، علاوه بر بالا بردن بازده اوراق قرضه، موجب قرم‌پوش شدن شاخص‌های سهام امریکا، به‌ویژه در بخش فناوری شد. بازار سهام امریکا در پایان معاملات پنج‌شنبه هفته گذشته با از دست دادن بیش از ۴۰۰ میلیارد دلار، یکی از سنگین‌ترین افت‌های اخیر خود را تجربه کرد. این افت، یکی از کاهش‌های قابل توجه بازار در جریان معاملات اخیر محسوب می‌شود و نشان‌دهنده افزایش نااطمینانی سرمایه‌گذاران نسبت به چشم‌انداز اقتصاد امریکا در سایه تنش‌های ژئوپلیتیکی است. همچنین گزارش‌ها نشان می‌دهد که در ماه گذشته (سپتامبر) بالای ۷۵درصد از سهام‌های شرکت‌های امریکایی قرمز بودند. کارشناسان معتقدند تداوم درگیری‌ها و عدم قطعیت در مورد عرضه نفت، عامل اصلی فشار فروش در بازار سهام است.

■ قبض ماجراجویی امریکا سنگین‌تر شد

علاوه بر افزایش نرخ تورم و سقوط سهام امریکا در پی جنگ علیه ایران، در بخش مالی نیز کسری بودجه بیش از ۲ تریلیون دلاری امریکا، نیاز دولت به استقراض را تشدید کرده است. در صورت کاهش تقاضای سرمایه‌گذاران برای اوراق خزانه‌داری، دولت ناچار خواهد شد برای جذب منابع مالی، نرخ‌های سود بالاتری پیشنهاد کند، موضوعی که می‌تواند هزینه تأمین مالی را افزایش دهد و سرمایه‌گذاری بخش خصوصی را تحت فشار قرار دهد. همزمان، تنش‌های نظامی در خلیج فارس و اختلال در تردد نفتکش‌ها از تنگه هرمز، هزینه بیمه و حمل‌ونقل انرژی را افزایش می‌دهد و خطر تشدید تورم را بالا می‌برد. تازه‌ترین برآورد اقتصاددان ارشد مؤسسه «مودیز آنالیتیکس» نشان می‌دهد جنگ تحمیلی ایالات متحده علیه ایران طی هشت ماه گذشته نزدیک به ۲ هزار دلار برای هر خانوار امریکایی هزینه داشته و در مجموع ۲۶۵ میلیارد دلار به اقتصاد ایالات متحده خسارت وارد کرده است. طبق این برآورد که از سوی مارک زندی، اقتصاددان ارشد مؤسسه سرشناس امریکایی «مودیز آنالیتیکس» انجام شده، جهش قیمت انرژی بزرگ‌ترین سهم از این بار مالی را تشکیل می‌دهد و حدود هزار و ۱۰۰ دلار به ازای هر خانوار از طریق افزایش قیمت سوخت، بالا رفتن قبوض گرمایش خانه و افزایش هزینه حمل‌ونقل کالاهای تجاری به خانواده‌های امریکایی تحمیل کرده است. بر پایه این گزارش، قیمت بنزین معمولی از کمتر از ۳ دلار پیش از آغاز درگیری به ۴/۳۷ دلار در هر گالن رسیده، قیمت گازوئیل از ۶ دلار در هر گالن فراتر رفته و هزینه سوخت جت تقریباً دو برابر شده است. زندی در یک پست شبکه اجتماعی اشاره کرد که با قیمت‌های فعلی، هزینه هفتگی انرژی همچنان حدود ۵۰ دلار برای هر خانوار افزایش می‌یابد. نرخ‌های بالاتر بهره نیز ۵۴۰ دلار دیگر هزینه برای هر خانوار به همراه داشته است. تورم ناشی از جنگ، بانک مرکزی امریکا را وادار به افزایش هزینه‌های استقراض کرد و نرخ ثابت وام مسکن را از کمتر از ۶درصد پیش از جنگ به حدود ۷/۵ درصد رساند.

نوبت اول

آگهی فراخوان مناقصه عمومی همزمان با ارزیابی (یکپارچه) یک مرحله‌ای

شرکت ملی پالایش وپخش فرآورده های نفتی ایران
شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی ایران
منطقه تهران

شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی ایران، منطقه تهران در نظر دارد خدمات مورد نیاز خود را با شرایط ذیل و به صورت برگزاری مناقصه عمومی یک مرحله ای از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت(سامانه ستاد) تأمین نماید. نشانی: تهران، خیابان کارگر شمالی، بالاتر از خیابان جلال آل احمد، بین کوچه یازدهم و دوازدهم، پلاک ۱۹۲۱، شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران، منطقه تهران، کد پستی ۱۴۳۹۷۳۳۱۱۱

شماره فراخوان در سامانه ستاد	۲۰۰۵۰۹۲۱۶۰۰۰۰۰۱۷
موضوع مناقصه	قرارداد راهبری و کاربری خودروهای استیجاری نقلیه منطقه تهران
مدت اجرای قرارداد	یک سال شمسی
مبلغ برآورد	۸۱۱/۱۸۴/۱۹۸/۷۴۲ ریال بر مبنای تعداد ساعت و کیلومتر
مبلغ تضمین	۴۰/۵۵۹/۲۰۹/۹۳۷ ریال
نوع تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار	تضامین قابل قبول طبق آیین نامه تضمین معاملات دولتی مصوب ۹۴/۰۹/۲۲ (در صورت واریز نقدی رسید وجه امور مالی منطقه در پاکت الف ارائه گردد.) *(تضامین ارائه شده توسط بانک گردشگری و پاسارگاد کارگزاران آنها، و ارائه هر گونه چک قابل قبول نمی باشد.)
تاریخ انتشار در سامانه ستاد	ساعت ۱۳:۰۰ روز چهارشنبه تاریخ ۱۴۰۵/۰۷/۲۲
مهلت دریافت اسناد از سامانه ستاد	تا ساعت ۱۹:۰۰ روز سه شنبه تاریخ ۱۴۰۵/۰۷/۲۸
تاریخ بازدید و جلسه توجیهی	رأس ساعت ۱۰ صبح روز چهارشنبه تاریخ ۱۴۰۵/۰۷/۲۹ در سالن جلسات شرکت به نشانی مناقصه گزار.
مهلت زمانی ارسال پیشنهاد در سامانه ستاد	تا ساعت ۱۹:۰۰ روز سه شنبه تاریخ ۱۴۰۵/۰۸/۱۲
شرایط متقاضیان	رعایت و بارگذاری کلیه مفاد مندرج در متن شرایط عمومی و برگ شماری در اسناد مناقصه منتشر شده در سامانه تدارکات الکترونیکی دولت الزامی می باشد.
تاریخ گشایش پاکات ارزیابی کیفی	ساعت ۹ صبح روز چهارشنبه تاریخ ۱۴۰۵/۰۸/۱۳
تاریخ گشایش پاکات الف، ب و ج	از ساعت ۹ صبح روز چهارشنبه تاریخ ۱۴۰۵/۰۸/۲۰ در سالن جلسات شرکت به نشانی مناقصه گزار.
تاریخ اعتبار پیشنهادات	سه ماه بعد از بازگشایی پاکات نرخ.

** بدیهی است کلیه فرآیندهای برگزاری مناقصه از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت(سامانه ستاد) به نشانی www.setadiran.ir انجام می پذیرد و به پیشنهادهای خارج از سامانه هیچ گونه ترتیب اثری داده نخواهد شد و مناقصه گران بایستی نسبت به ثبت نام در سامانه ستاد و دریافت گواهی امضای الکترونیکی اقدام نمایند.

* اطلاعات تماس سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) جهت انجام مراحل عضویت در سامانه: مرکز تماس: ۱۴۵۶ دفتر ثبت نام: ۸۸۹۶۹۷۳۷-۰۲۱ و فاکس ۸۸۹۵۵۹۵۳-۰۲۱.

روابط عمومی منطقه تهران

شناسه آگهی: ۲۲۹۹۳۵۷